

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan metsäohjelma, toimenpiteiden päivitys

**Käsitelty metsäneuvoston kokouksessa
22.1.2018**

AMO toimenpiteiden päivitys

Tehtävä

- AMOjen toimenpiteiden tarkastaminen vastaamaan mahdollisimman hyvin ohjelmien loppukauden (2018-2020) tarpeisiin.
- Tuloksena päivitettiin AMO:n priorisoidut toimenpiteet.

Työ sisälsi:

- Arvion onnistumisesta nykyhetkeen saakka
- Arvion toimintaympäristön muutoksesta
- Tulevien toimenpiteiden määrittelyn
- Osallistamisen alueilla
- Tulevien toimenpiteiden priorisoinnin metsäneuvostossa

Päivitysprosessi

- 10/2017 Metsäneuvosto perehdytetään tehtävään
- 10/2017 Webropol-kysely metsäneuvostolle sekä metsäohjelman valmistelu- ja toimeenpanoryhmille
- 11/2017 AMO-vastaava vetää kyselyn tulokset yhteen ja metsäneuvosto käy asiasta keskustelun
- 01/2017 Metsäneuvosto päättää ja priorisoi toimenpiteet
- 02/2017 AMO-vastaava viimeistelee päivityksen ulkoasun

Toimenpiteiden päivitys

Yhteenveto

- Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueellisen metsäohjelman 2016 - 2020 tavoitteena on antaa kokonaisnäkemys alueen metsäalan tilasta ja kehittämistarpeista. Ohjelman valmistelussa on ollut mukana suuri joukko alan toimijoita ja sidosryhmiä, joiden odotetaan jatkossa osallistuvan ja ottavan vastuuta myös ohjelman toimeenpanosta. Metsäneuvosto haluaa kiittää kaikkia ohjelman valmisteluun osallistuneita aktiivisuudesta, asiantuntemuksesta ja hyvästä yhteishengestä ohjelman laatimisessa ja päivittämisessä.
- Ohjelmalla tuetaan taloudellista, sosiaalista, kulttuurista ja ekologista kestävyttä, alueen tasapainoista kehittymistä ja koko valtakunnan metsäsektorin menestymistä. Ohjelman sisällössä korostuvat alueen omat kehittämistavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelma toimeenpanee omalta osaltaan Kansallista metsästrategiaa 2025.
- Etelä- ja Keski-Pohjanmaan metsäohjelman visio on ***Elinvoimaa etelä- ja keskipohjalaismetsistä.***

Toimenpiteiden päivitys

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan metsäneuvosto on päättänyt alueellisen metsäohjelman 2016-2020 strategisiksi linjauksiksi seuraavat:

- A. Alueellisen metsäohjelman hakkuutavoite on suurin kestävä hakkuumäärä
- B. Puun riittävyys myös tulevaisuudessa turvataan oikea-aikaisilla, kustannustehokkailla ja riittävillä metsänhoitotoilla
- C. Puun tasaista markkinoille tuloa edistetään uudistamalla puukauppakulttuuria ja kehittämällä ympärivuotista puunkorjuuta
- D. Digitalisaation ja uusien teknologioiden mahdollisuudet otetaan käyttöön tehokkaasti
- E. Alueellista puun käyttöä lisätään erityisesti bioenergian tuotannossa, puurakentamisessa ja puutuoteteollisuudessa
- F. Metsäalaa perustuvia elinkeinoja, metsien ekosysteemipalveluja ja alueellista maankäytön suunnittelua kehitetään monipuolistamalla metsätalouden ja sitä sivuavien alojen yhteistyötä
- G. Metsien luontoarvot turvataan huomioiden metsänomistajien omat tavoitteet
- H. Etelä- ja keskipohjalaisten tietoisuutta metsien luontoarvoista lisätään ja alueen kansalaisten luontosuhdetta vahvistetaan

Lisäksi ohjelmassa määritellään strategisiin linjauksiin liittyvät tärkeimmät tutkimustarpeet. Tällä pyritään ohjaamaan alueella ja myös valtakunnallisesti tehtävää tutkimusta tukemaan AMOn tavoitteiden saavuttamista mahdollisimman hyvin.

Toimenpiteiden päivitys

A. Alueellisen metsäohjelman hakkuutavoite on suurin kestävä hakkuumäärä

Priorisoidut toimenpiteet:

- Tehostamme sähköisten metsävaratietojen hyödyntämistä puun tarjonnan ja kysynnän lisäämisessä maakunta-, kunta- ja metsänomistajatasolla
- Jaamme metsänomistajille tietoa heidän metsiensä hakkuumahdollisuuksista ja puumarkkinoista
- Edistämme yrittäjämäisen metsätalouden harjoittamista metsänomistajien koulutuksen ja neuvonnan keinoin
- Turvaamme metsätalouden osaavan työvoiman saannin viestimällä alan positiivisista kehitysnäkymistä ja huolehtimalla koulutustarjonnasta
- Kehitämme metsien tila- ja omistusrakennetta

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Edistämme metsänomistajille suunnattavaa ratkaisukeskeistä metsien käytön palvelutarjontaa
- Edistämme metsäpalveluja tarjoavien yritysten perustamista ja kasvua ja kehitämme niiden osaamista mm. asiakkuuksien hoitamisessa (*)
- Seuraamme EU:n metsien käyttöön kohdistuvaa politiikkaa ja pyrimme vaikuttamaan siihen (*)
- Lisäämme metsätaloudessa tehtävää kestävän kehityksen työtä ja tuomme sitä suuren yleisön tietoisuuteen sekä kerromme metsien ja puuraaka-aineen tarjoamista ratkaisuista kestävän kehityksen toteuttamisessa (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

B. Puun riittävyys myös tulevaisuudessa turvataan oikea-aikaisilla kustannus-tehokkailla metsänhoitotoilla

Priorisoidut toimenpiteet:

- Metsänhoitoa koskevassa tiedotuksessa ja neuvonnassa otamme painopisteeksi metsän uudistamisvaiheen laadukkaan ja kustannustehokkaan toteuttamisen
- Taimikon varhaishoito uutena Kemera–työlajina otetaan tehokäyttöön
- Jaamme metsänomistajille tietoa heidän metsiensä hoitotyötarpeista

Muut toimenpiteet:

- Tuotamme välineitä metsänhoitotöiden oikeaoppiseen ajoitukseen
- Edistämme metsänhoitopalvelujen kysyntää ja tarjontaa sekä metsänomistajille suunnattavaa ratkaisukeskeistä metsänhoidon palvelutarjontaa (*
- Edistämme koneellisten metsänhoitomenetelmien käyttöönottoa
- Kiinnitämme huomiota ja varaudumme metsätuhojen ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

C. Puun tasaista markkinoille tuloa edistetään uudistamalla puukauppakulttuuria ja kehittämällä ympärivuotista puunkorjuuta

Priorisoidut toimenpiteet:

- Toteutamme AMO-kauden mittaisen tiedotuskampanjan puukauppakulttuurin muuttamiseksi siten, että kaupankäynnin aloituksen painopiste siirtyy syksystä kevääseen, puukauppa käy tasaisesti läpi vuoden ja että kysyntä ja tarjonta kohtaavat nykyistä paremmin
- Edistämme ja kehitämme pehmeiden maiden puunkorjuuta lisäämällä tiedotusta, koulutusta ja alan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä sähköisen metsävaratiedon, muun paikkatiedon ja eri teknologioiden hyödyntämistä puunkorjuun toteutuksessa (*
- Parannamme puunkorjuun infrastruktuuria kehittämällä alempiasteisen tieverkon kunnossapitoa ja vaikuttamalla tiestön korjausrahoituksen kohdistamiseen, lisäämällä piennarteitä ja huolehtimalla siitä, että kaavoituksessa otetaan huomioon puutavaran varastointi- ja käsittelyaluetarpeet

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Edistämme puutavaran rautatiekuljetusmahdollisuuksien lisääntymistä viestimällä puutavaran lastauspaikkojen tarpeesta ja aktivoimalla niiden perustamista
- Koulutamme tiekuntia yksityisteiden hoidossa
- Hyödynnämme myöhäiskesän kuivat jaksot suometsien puunkorjuussa
- Jaamme toimijoille tietoa metsälinnuston ja uhanalaisten lajien huomioimisesta ympärivuotisessa puunkorjuussa (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

D. Digitalisaation ja uusien teknologioiden mahdollisuudet otetaan käyttöön tehokkaasti

Priorisoidut toimenpiteet:

- Edistämme Metsään.fi -palvelun ja muiden sähköisten palvelujen laajamittaista käyttöönottoa ja järjestämme koulutusta sähköisten palvelujen käytöstä
- Edistämme digitaalisten puukauppapalvelujen käyttöönottoa
- Kehitämme sähköistä metsävaratietoa, muuta paikkatietoa ja eri teknologioita hyödyntäviä uusia ratkaisuja ja työkaluja pehmeiden maiden puunkorjuuseen, alempiasteisen tieverkoston kunnostuksen suuntaamiseen ja muihin vastaaviin tarpeisiin sekä pilotoimme niiden käyttöönottoa
- Huolehdimme laadukkaan metsävaratiedon tuottamisesta metsien hoidon ja käytön operatiiviseen suunnitteluun (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Hyödynnämme Bigdatan toimintamallia ja periaatteita yhdistämällä paikkatietoa muihin tietokantoihin uuden palvelutuotannon tarpeisiin
- Hyödynnämme automaatiota metsänhoitotöiden tuottavuuden parantamisessa ja laadunseurannassa
- Käynnistämme uusien teknologioiden kehitystä ja käyttöönottoa tukevia t&k- ja koulutushankkeita (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

E. Alueellista puun käyttöä lisätään erityisesti bioenergian tuotannossa, puurakentamisessa ja puutuoteteollisuudessa

Priorisoidut toimenpiteet:

- Kasvatamme alueen energiaomavaraisuutta lisäämällä metsäenergian käyttöä nykyisissä potentiaalisissa käyttökohteissa ja edistämällä uusien metsäenergiaa käyttävien kohteiden rakentamista
- Vaikutamme poliittisiin päättäjiin, jotta metsäenergiaa koskevissa säädöksissä otetaan riittävästi huomioon metsäenergian käytön taloudellinen kannattavuus
- Käynnistämme alan yritysten kasvua, kansainvälistymistä ja puurakentamista edistäviä koulutus- ja kehittämishankkeita (*)
- Järjestämme tiedotusta puupohjaisen bioenergian, puurakentamisen ja puutuotteiden käytön hyödyistä
- Edistämme puurakentamisen kasvua julkisessa rakentamisessa ja yhdyskuntarakenteen suunnittelussa (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Kehitämme AMO-aluetta puuta hyödyntävien yritysten liiketoimintaympäristönä tiedottamalla alueen vahvuuksista, tekemällä investointipäätöksiä helpottavia selvityksiä ja tukemalla systemaattisesti alan startup- ja kasvuyrityksiä sekä jakamalla puuta hyödyntäville yrityksille tietoa niiden kasvua ja kansainvälistymistä tukevista asiantuntijapalveluista ja rahoitusmahdollisuuksista. (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

F. Metsäalaan perustuvia elinkeinoja, metsien ekosysteemipalveluja ja alueellista maankäytön suunnittelua kehitetään monipuolistamalla metsätalouden ja sitä sivuavien alojen yhteistyötä

Priorisoidut toimenpiteet:

- Käynnistämme toimialarajat ylittävää tiedotusta ja järjestämme mahdollisuuksia henkilökohtaiseen kohtaamiseen
- Kehitämme Metsään.fi -palvelua ja muita tiedonhankintaa, yhteistyötä ja verkostoitumista edistäviä sähköisiä palveluja huomioiden myös nonwood-alan yrittäjien tarpeet
- Lisäämme metsä- ja kunta-alan yhteistyötä kaavoituksessa sekä metsän eri käyttömuotojen yhteensovittamisessa, kokeilemisessä ja viestinnässä (*
- Lisäämme vesiensuojeluun liittyvää yhteistyötä metsäalan ja muiden toimijoiden välillä, esim. happamat sulfaattimaat, tulvasuojelu, yms.
- Edistämme metsien hiilinielujen ja -varastojen ylläpitämistä ja kehittämistä hyvän metsänhoidon keinoin (*

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Käynnistämme nonwood-alan, metsäsektorin ja t&k&i-alojen yhteistyötä ja elinkeinotoimintaa edistäviä aluekehityshankkeita
- Lisäämme yhteistyötä tutkimuslaitosten kanssa metsätalouden ympäristövaikutuksiin liittyvän tutkimustoiminnan kehittämisessä ja hyödyntämisessä (*)

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

G. Metsien luontoarvot turvataan huomioiden metsänomistajien omat tavoitteet

Priorisoidut toimenpiteet:

- Hyödynnämme täysimääräisesti käytettävissä olevat Kemera-varat METSO-ohjelman ja luonnonhoitohankkeiden toteuttamisessa ja tiedotamme ohjelman mahdollisuuksista metsänomistajille ja toimijoille
- Kiinnitämme erityishuomiota Etelä- ja Keski-Pohjanmaalle ominaisten luontoarvojen säilyttämiseen ja kehittämiseen, alueelle tyypillisten uhanalaisten lajien suojeluun sekä metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteisiin ottaen huomioon sekä pinta- että pohjavesien suojelutarpeet
- Edistämme riistan hoidon huomioivien metsänhoitosuosittelujen käyttöä
- Tehostamme muiden rahoituslähteiden kuten EU-hankerahan käyttöä metsien monimuotoisuuden edistämiseksi yhdessä metsänomistajien kanssa

Toimenpiteiden päivitys

Muut toimenpiteet:

- Kohdistamme mahdollisuuksien mukaan ympäristötukisopimusten ja luonnonhoitohankkeiden rahoitusta alueen valtakunnallisesti arvokkaille metsäisille soille ja kehitämme suometsien luonnonhoitoa koulutuksen ja neuvonnan keinoin
- Vauhditamme Metso-ohjelman toteutusta (*)
- Koulutamme luonnonhoitohankkeiden suunnittelijoita ja toteuttajia metsälain tarjoamista uusista metsänkäsittelymuodoista sekä liito-oravan ja muiden uhanalaisten lajien elinympäristövaatimuksista
- Pilotoimme ja edistämme uuden metsälain mahdollistamien metsänkäsittelytapojen käyttöönottoa luontoarvojen turvaamisessa ja kehittämisessä erityiskohteilla
- Edistämme luontoarvojen tunnistamista ja huomioimista talousmetsien hoidossa tiedonvälityksen, koulutuksen ja neuvonnan keinoin

(* = päivitetty toimenpide

Toimenpiteiden päivitys

H. Etelä- ja keskipohjalaisten tietoisuutta metsien luontoarvoista lisätään ja alueen kansalaisten luontosuhdetta vahvistetaan

Priorisoidut toimenpiteet:

- Kehitämme yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestelmällisiä tapoja vahvistaa kansalaisten luontosuhdetta metsään (lapset, nuoret, aikuiset, erityisryhmät)
- Järjestämme yleistä tiedotusta metsien luontoarvoista ja niiden turvaamiskeinoista

Muut toimenpiteet:

- Edistämme metsäkulttuuria ja teemme sitä tunnetuksi
- Selvitämme eri toimijoiden tarpeet ja kiinnostuksen hyödyntää metsäluontoa toiminnassaan (esim. ammattimaisesti toimivat järjestöt, kasvatusala, sosiaali- ja terveysala, kulttuuriala, ns. kolmas sektori) ja tiedotamme niille jo olemassa olevista mahdollisuuksista hyödyntää metsäluontoa

Kiitos!

ASIAKKAAT – HENKILÖSTÖ – KUMPPANIT - YHTEISKUNTA